

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ ТА ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ ЇХНЬОГО ВПРОВАДЖЕННЯ

Рижук Я. О.

аспірант першого курсу

*за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки
Київський національний лінгвістичний університет*

*Науковий керівник: **Матвієнко О. В.***

доктор педагогічних наук,

*професор кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов
й інформаційно-комунікаційних технологій*

*Київський національний лінгвістичний університет
м. Київ, Україна*

У сучасному світі цифрові технології зустрічаються усюди, значно полегшуючи людське життя. У сфері освіти ця трансформація стала особливо важливою і актуальною, оскільки вона розширює можливості навчання, робить його більш доступним та індивідуалізованим. Проте, за всією цією динамічною зміною в освіті, велику роль відіграє фінансування впровадження відповідних інновацій в освіту, що прямо впливає на реалізацію використання новітніх цифрових технологій в навчанні.

Покращення якості освітньої системи стає реалістичним завдяки цифровій трансформації, що передбачає максимальне використання можливостей цифрових технологій. Цифровізація освіти включає в себе оновлення технічної та цифрової інфраструктури навчальних закладів, створення безпечного цифрового навчального середовища, а також розвиток цифрової компетентності педагогічних, науково-педагогічних і адміністративних кадрів, які можуть ефективно впроваджувати цифрові технології в навчальний процес [1, с. 406].

Цифровізація освіти важлива, адже відкриває безліч нових можливостей для викладачів та здобувачів. По-перше, збільшує доступність освіти. Цифрові технології дозволяють навчатися в будь-якому місці та часі, зменшуючи бар'єри щодо доступу до навчальних ресурсів для різних груп населення. Особливо це стало важливим на початку 2020 року, коли заклади освіти вводили дистанційне навчання, що вимагало відповідних технологій та навичок. Система дистанційного навчання застосовується і досі, і вкотре позитивно зарекомендувала себе за умов воєнного стану. Важливість дистанційної освіти підкреслює і

законодавець. Так, у Верховній Раді зареєстровано Проект Закону № 10092 про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 р. У ньому зазначається: «З 2024 року не проводиться набір вступників для здобуття ступенів вищої освіти бакалавра та магістра за вечірньою та заочною формами здобуття освіти, а також для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра». Хоча прямо у Законопроекті нічого не сказано про дистанційне навчання, пояснювальна записка до нього трактує відповідну норму. У ній відзначається, що на основі набутого досвіду використання дистанційних технологій навчання у 2024 році не буде проводитися прийом вступників для навчання за вечірньою та заочною формами для отримання бакалаврських і магістерських ступенів вищої освіти. Замість цього установи освіти перепрофілюються на розвиток дистанційної форми навчання на вищих освітніх рівнях [3].

На момент написання, Проект Закону ще не прийнято, але саме подання відповідного правову акту свідчить про усвідомлення органами влади необхідності забезпечення дистанційного навчання та його переваг. Цифровізація ж відіграє не останню роль у цьому процесі, що означає, що на ній має бути сфокусовано особливу увагу.

По-друге, цифровізація освіти забезпечує індивідуалізацію навчання і тим самим підвищує його ефективність. Цифрові інструменти дозволяють створювати навчальні програми, які враховують індивідуальні потреби та рівень знань кожного здобувача. Крім того, інтерактивні мультимедійні матеріали та онлайн-платформи роблять навчання цікавішим і результативнішим.

По-третє, вона сприяє глобальному спілкуванню та співпраці, забезпечуючи взаємодію між людьми з усього світу, що розширює горизонти навчання. Більше того, цифрова освіта готує здобувачів до вимог сучасного ринку праці, де навички в галузі інформаційних технологій та цифрової грамотності стають все важливішими для успішної кар'єри. Загалом, цифровізація освіти сприяє створенню більш доступної, ефективної та інноваційної освітньої системи, яка може відповідати потребам сучасного суспільства та економіки.

Як зазначають деякі українські дослідники: «Цифровізація освітнього процесу забезпечує технологічними можливостями, які сприяють покращенню результатів навчання та відкривають нові можливості як для студентів, так й для викладачів» [2, с. 110]. Тому можна констатувати, що наразі цифровізація є однією із перспективних тенденцій щодо розвитку освіти загалом у світі та зокрема в Україні.

Однак, така ініціатива вимагає досить широкого фінансування. Необхідно забезпечувати розвиток відповідної технологічної інфраструктури в рамках цифровізації. Фінансування також потрібне для

розробки цифрового навчального змісту, онлайн-платформ і додатків для навчання. Крім того, належні обсяги фінансування дозволяють розширювати успішні цифрові ініціативи та масштабувати їх, забезпечуючи більше здобувачів та викладачів доступом до цифрових ресурсів.

З одного боку, цифровізація освіти потребує значного фінансування для розвитку і масового впровадження. Це охоплює інвестиції в технологічну інфраструктуру, підготовку педагогічних кадрів та розробку цифрового змісту. Значний фінансовий зусилля можуть бути необхідні для початкового етапу цифровізації, коли потрібно створити необхідну базу для впровадження цифрових технологій.

З іншого боку, цифровізація призводить до економії коштів у процесі навчання та належного рівня підготовки. Вона дозволяє оптимізувати навчальні процеси, зменшити витрати на паперову документацію, підручники та інші матеріали. Крім того, цифрові інструменти можуть сприяти індивідуалізації навчання, що робить його більш ефективним.

У будь-якому разі, ігнорувати тенденцію цифровізації освіти не вийде, так як її вплив на освітню систему стає все більш значущим процесом. Незалежно від певних витрат на фінансування та впровадження цифрових технологій, ця тенденція вже зайняла своє місце в освіті і від неї не можна відмовлятися.

Цифровізація дозволяє підвищити ефективність навчання, розвивати цифрові навички та готувати студентів до сучасного світу і ринку праці. Тому, незважаючи на початкові витрати та виклики, пов'язані з цифровізацією, ця тенденція є необхідною і невід'ємною частиною сучасної освіти.

Література:

1. Духаніна Н. М., Лесик Г. В. Цифровізація освітнього процесу: проблеми та перспективи. The 12th International scientific and practical conference «Modern directions of scientific research development» (May 18-20, 2022), Chicago: BoScience Publisher, 2022. P. 406–409.

2. Манойленко Н. В., Кононенко С. О., Крамаренко Н. М. Цифровізація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання в закладах вищої освіти. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2021. Вип. 201. С. 108–112.

3. Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року: Проект Закону № 10092 від 27.09.2023. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42870>.